

Federatienieuws

VOORZITTERSCOLUMN

Een inspirerende treinreis

Kent u dat, dat u met de trein reist en dat al lezend uw gedachten afdwalen? Op dit moment reis ik naar het jaarlijkse Muntendam-symposium van het Kenniscentrum Verzekeringsgeneeskunde in de Rode Hoed, waar nu voor de elfde keer – en ik citeer – ‘verzekeringssartsen, bedrijfsartsen, beleidsmakers, onderzoekers en andere geïnteresseerden kennis kunnen nemen van ontwikkelingen en initiatieven op het gebied van innovatie, onderzoek en onderwijs in de verzekeringsgeneeskunde’.

Het zijn sowieso mooie dagen voor de academisering van de verzekeringsgeneeskunde. Een aantal hoogtepunten uit afgelopen maanden: op 23 november promoveerde verzekeringsarts Peter van Muijen op het onderwerp kanker en werk.¹ In tijden dat steeds meer mensen met kanker overleven, is participatie, en werk in het bijzonder, van groot belang, ook voor artsen buiten het domein arbeid en gezondheid! Op 6 december promoveerde collega Chantal Gielen, aios in ons vak, op een cardiothoracaal onderwerp: bloedverlies bij hartchirurgie. Zij maakte in 2014 al de overstap naar de verzekeringsgeneeskunde en zij is zeker niet de enige collega die de laatste jaren de keuze voor ons mooie vak heeft gemaakt. Bij de VG-dagen, onze wetenschappelijke dagen in november, bleek een op de vijf deelnemers aios te zijn. Gielen rekent in een interview af met het Calimero-effect dat nog weleens aan ons hangt en zij vertelt beeldend over wat voor

haar het vak van verzekeringsarts zo aantrekkelijk maakt: de gevarieerdheid (van de pathologie), naast een goede werk/privé-balans.² De gevarieerdheid van het vak, weliswaar beschreven voor de psychiatrie, zag ik ook mooi terug in een interview met psychiater Dirk de Wachter in dit blad (MC 49/2016: 14). Zijn pleidooi voor normaliteit geldt een-op-een ook voor ons vak. Dikwijls stellen wij als verzekeringsartsen de vraag of de arbeidsongeschiktheid enkel en alleen voortkomt uit ziekte of dat ook niet aan ziekte gerelateerde factoren een belangrijke rol spelen.

Er waait een nieuwe (wetenschappelijke) wind en het zijn daarmee mooie tijden voor de verzekeringsgeneeskunde, mijmer ik verder op het spoor. Maar het kan nog mooier. Zou het niet prachtig zijn als we samen met bedrijfsartsen het domein arbeid en gezondheid nog meer smoel zouden geven? Dit vergroot nog meer de gevarieerdheid en aantrekkelijkheid van onze beide vakken, en legt ook naar de toekomst een goede basis voor verdere samenwerking. Iets wat voor de BV Nederland van groot belang is om participatie van mensen met een aandoening te verhogen. Want zoals Loesje al zei: ‘Waarom moeilijk doen als het samen kan’? Het was een inspirerende treinreis.

web

De voetnoten vindt u onder dit artikel op medischcontact.nl.

“

ROB KOK

‘Waarom moeilijk doen als het samen kan’?

Rob Kok
voorzitter NVVG

'We willen artsen graag concrete, échte hulp bieden'

Vijf vragen & antwoorden over beleidsspeerpunten van de KNMG.

Wat doet de KNMG voor u? En **wie** doen dat? In deze rubriek vertellen experts van de KNMG over hun werk.

Deze keer: beleidsadviseur dr. Marlies de Rond. Van oorsprong verpleegkundige en gezondheidswetenschapper, nu secretaris van het Platform Medisch Leiderschap en projectleider van ABS-artsen, een steunpunt van de KNMG voor artsen die kampen met problematisch middelengebruik.

1 Een steunpunt specifiek voor artsen?

'Ja, we zijn er uitsluitend voor artsen en hun omgeving. Artsen vinden het vaak niet makkelijk om hulp te zoeken voor hun problemen met het gebruik van alcohol, medicijnen en drugs. Sowieso is het voor veel artsen lastig om in de patiëntenrol te zitten. Ons medisch team biedt een luisterend oor, adviseert en begeleidt deze artsen naar gespecialiseerde verslavingsklinieken. Ook helpen we hen na behandeling met de re-integratie naar werk, door middel van ons monitoringprogramma.'

2 Is het wel veilig voor patiënten als deze artsen na behandeling weer aan het werk gaan?

'Dat is juist de bedoeling van het monitoringprogramma: deelnemers ondersteunen om veilig weer aan de slag te gaan. Ze krijgen begeleiding van een bedrijfsarts, gaan naar een zelfhulpgroep en kunnen leunen op een 'buddy' op de werkvloer; een collega die ze in vertrouwen kunnen nemen. Daarnaast worden ze omwille van veilige patiëntenzorg vijf jaar lang getest op gebruik. Het monitoringprogramma is een nieuwe dienst van ABS-artsen. We zijn het programma nog aan het optimaliseren en starten binnenkort met de eerste deelnemers.'

3 Je tweede aandachtsgebied is medisch leiderschap. Is daar niet al genoeg aandacht voor?

'Inmiddels wel. Daar hebben we als KNMG, samen met het bestuur van het Platform Medisch Leiderschap, hard voor gewerkt. In 2015 hebben we het Raamwerk Medisch Leiderschap opgesteld; een helder kader voor het ontwikkelen van leiderschapscompetenties. Dit jaar organiseerden we het congres 'Medisch leiderschap: Rolmodellen en dwarsliggers' en ontwikkelden we de online cursus 'Medisch leiderschap voor jonge dokters'. Met succes: inmiddels is medisch leiderschap als belangrijk thema opgenomen in de opleidingsplannen van

alle geneeskundige vervolgoopleidingen. Ook op de faculteiten zijn plannen om medisch leiderschap op te nemen in het curriculum.'

4 Is er een verband tussen ABS-artsen en medisch leiderschap?

'Problematisch middelengebruik ontstaat meestal doordat artsen de grip verliezen op hun werk en privéleven. Vaak door hoge werkdruk en lange werkdagen in een verantwoordelijke baan, in combinatie met een wat perfectionistische inslag en een druk privéleven. Op de lange duur gaat dat bij veel artsen problemen opleveren. Sommigen grijpen naar alcohol of medicijnen, anderen raken in een burn-out of depressie. Artsen zouden ook zelf medisch leiderschap kunnen tonen en de controle weer nemen over hun werk en privéleven. Door niet alleen te constateren dat bijvoorbeeld de administratieve rompslomp groot is en de productiedruk hoog, maar door zélf het heft in handen te nemen en te veranderen wat beter kan.'

5 Van welke resultaten in je werk word jij oprecht blij?

'Ik vind het belangrijk dat we artsen concrete hulp bieden, dat we handvatten aanreiken die hen echt verder helpen. Dat zullen mijn verpleegkundige roots wel zijn. Bij ABS-artsen is die concrete hulp heel duidelijk: we trekken artsen die in de ellende zitten, weer langzaam uit de put. Maar ook bij medisch leiderschap is mijn focus: hulp bieden, door artsen te ondersteunen bij het vinden en benutten van hun kracht en capaciteiten op dat gebied.' *knmg*

Het bestuur van de KAMG en NVAG nodigen u graag uit voor de **Nieuwjaarsreceptie** op dinsdag 10 januari 2017

Tijdens deze nieuwjaarsreceptie zullen we afscheid nemen van René Héman als KAMG-voorzitter.

René is met ingang van 01-01-2017 benoemd tot voorzitter KNMG.

**U bent van harte welkom om 17:00 uur in
congrescentrum NBC te Nieuwegein***

U kunt zich aanmelden door een mail te sturen naar:

bureau@kamg.nl.

Wij hopen u te ontmoeten!

Let op! Voorafgaand is er een NVAG-symposium, georganiseerd in samenwerking met de KAMG. 'Universitair medische centra ver weg van de realiteit van de zorg'

Informatie over deze bijeenkomst kunt u vinden op de website

van de NVAG.

Eén plek voor de antwoorden op ál uw vragen over de medische vervolgopleidingen:

www.medischevervolgopleidingen.nl

Medische
Vervolgopleidingen

Initiatief van de Federatie Medisch Specialisten

Praktijkdilemma

Veelgestelde vragen aan de KNMG Artseninfolijn

Ben ik verplicht om te getuigen in een rechtszaak?

CASUS

'Een tijdje geleden kwam er een man op mijn spreekuur met een bebloede mond en drie ontbrekende tanden. Hij vertelde dat het letsel was ontstaan door een val over een loszittende stoeptegels. De man was woest op de gemeente, omdat hij zich al eerder had beklagd over de bestrating. Onlangs ontving ik een aangetekende brief van de advocaat van deze man. Hierin wordt ik opgeroepen om te getuigen in een rechtszaak tegen de gemeente. Ben ik verplicht om te getuigen?'

ADVIES

Ja, als u met een aangetekende brief of een dagvaarding bent opgeroepen om te getuigen, dan bent u verplicht om op de zitting te verschijnen.

TOELICHTING

Oproeping van getuigen

In civiele zaken kunnen beide partijen getuigen oproepen. Ook de rechter kan dat doen, al dan niet uit eigen beweging. De oproep van een getuige moet gebeuren met een aangetekende brief of een dagvaarding. Een getuige is dan verplicht om te verschijnen. Een oproep met een niet-aangetekende brief is geen wettige oproep. U hoeft hieraan dus geen gehoor te geven. Wel ligt het voor de hand om in dat geval contact op te nemen met degene die u oproept; mogelijk volgt er later alsnog een officiële oproep of is uw verschijning inderdaad minder belangrijk.

Beroepsgeheim en verschoningsrecht

Artsen kunnen vanwege hun beroepsgeheim een beroep doen op het verschoningsrecht. Dat betekent dat zij het recht hebben om vragen van de rechter niet te beantwoorden, als daardoor het beroepsgeheim geschonden zou worden. Waarheidsvinding is namelijk geen reden om het beroepsgeheim te doorbreken. Een getuige met verschoningsrecht is niet verplicht om op de zitting een getuigenis af te leggen. Het is aan de rechter om te beslissen of een getuige zich op het verschoningsrecht kan beroepen en dus geen verklaring hoeft af te leggen.

Oproeping door een partij

Bent u door (de advocaat van) een van de partijen opgeroepen als getuige? En voorziet u dat u zich op uw verschoningsrecht gaat beroepen? Neem dan contact op met (de advocaat van) deze partij. U kunt daarbij informatie inwinnen over het onderwerp waarover u gevraagd wordt te getuigen en bepalen of uw beroepsgeheim de beantwoording van die vragen in de weg staat. In overleg met de advocaat kan de partij dan besluiten om de oproep in te trekken. Uw verschijning op de zitting voegt dan immers niets toe aan het pleidooi van de advocaat, maar hindert u wel in het uitoefenen van uw beroep (vervanger regelen, etc.). Als de (advocaat van de) partij de oproep toch handhaaft, dan bent u wel verplicht om op de zitting te verschijnen. Op de zitting kunt u zich dan op het verschoningsrecht beroepen.

Wat mag u wel zeggen als u zich niet op het verschoningsrecht beroept?

U mag juridisch gezien alleen getuigen over feiten die u zelf heeft waargenomen. Omdat u niet heeft gezien hoe uw patiënt is komen te vallen, kunt u daarover niet getuigen. Let op: volgens de KNMG-richtlijnen is het u ook niet toegestaan om antwoorden te geven die een oordeel in zich dragen. Met andere woorden: u moet zich beperken tot feitelijke informatie. *knmg*

Vraag? KNMG Artseninfolijn

Bent u arts en lid van één van de federatiepartners van de KNMG, dan kunt u met vragen op ethisch en gezondheidsrechtelijk (juridisch) terrein kosteloos advies krijgen van de KNMG Artseninfolijn. Op werkdagen tussen 9.30 en 16.00 uur telefonisch bereikbaar via 030 282 3322.

Alle praktijkdilemma's vindt u op knmg.nl/praktijkdilemma.

Werk aan uw carrière!

Volg trainingen en workshops van KNMG Arts & Carrière

KNMG Arts & Carrière staat voor de juiste arts op de juiste plaats. Iedere geneeskundestudent of arts heeft vragen rondom loopbaan en carrière. Hoe kom ik in aanmerking voor die felbegeerde opleidingsplaats? Hoe pak ik een carrièreswitch aan? Welke competentie kan, wil of moet ik verder ontwikkelen? Hoe blijf ik als ervaren professional fit en energiek in mijn werk? Onze workshops en trainingen helpen bij het zoeken naar antwoorden op deze vragen.

Schrijf snel in! Kijk voor het uitgebreide aanbod van trainingen en workshops op knmg.nl/artscariere.

■ studenten

Workshop coassistent en carrière

Er zijn coassistenten die precies weten wat ze willen. Maar er zijn er ook genoeg die nog geen flauw idee hebben aan welke vervolgopleiding ze willen beginnen. De workshop Coassistent & Carrière ondersteunt bij het maken van een bewuste keuze voor een eventuele vervolgopleiding. De workshop bestaat uit opdrachten die u ter voorbereiding thuis kunt maken en een workshop van een dagdeel (4 uur).

Datum: 25 januari (open inschrijving)

■ basisartsen, aiossen

Workshop de fitte assistent

Het artsensberoep is een vaak hectisch beroep, en in uw opleiding tot specialist is de mentale en fysieke belasting fors. Om uitval of burn-outklachten te voorkomen is het belangrijk dat u inzicht hebt in uzelf, en wat u nodig heeft om prettig te kunnen werken.

In deze workshop onderzoekt u wat uw basisbehoeften zijn en hoe u ze kunt beïnvloeden. U krijgt handvatten om balans te brengen in de taakeisen en de hulpbronnen die u daarbij kunt inzetten. U krijgt inzicht in wat u nodig heeft om u autonoom, verbonden en competent te voelen, hoe u uw werkplezier positief kunt beïnvloeden om fit en bevolgen te blijven.

Datum: 16 februari

■ basisartsen

Training Solliciteren naar een opleidingsplaats

Binnen nu of een half jaar meedoen met een opleidingsronde? In de training Solliciteren naar een opleidingsplaats, specifiek gericht op het vergroten van uw kans op een opleidingsplaats, wordt uitgebreid stilgestaan bij de voorbereiding op en het oefenen van een sollicitatiegesprek. Wat is bijvoorbeeld de meest kansrijke manier om voor een bepaald specialisme in opleiding te komen? En hoe gaat u een gesprek aan met een commissie, waarbij uw natuurlijke kracht, eigenheid en talent voorop blijven staan? In de training oefenen we ook met een 'opleidingscommissie' om de werkelijkheid te benaderen.

Datum: 20 maart

■ basisartsen, aiossen, specialisten

Workshop Ambities in balans; Voluit werken én leven

Deze workshop is bedoeld voor artsen, vrouwen en mannen, die bij het combineren van werken en zorgen willen vasthouden aan de drive en ambities waarmee ze destijds aan hun studie geneeskunde begonnen. Die ambities kunnen door alle drukte langzaam uit beeld verdwijnen, zeker als u ze combineert met een (jong) gezin en/of als uw partner ook een stevige baan heeft. Deze workshop heeft als doel dat te voorkomen. U krijgt handvatten vanuit zowel de theorie als de praktijk

om de keuzes te maken die werkelijk bij u passen. Hoe kunt u uw eigen professionele en persoonlijke ambities ten volle benutten en waarmaken? U gaat naar huis met de belangrijkste bouwstenen voor uw eigen plan om voluit te werken én te leven.

Datum: 17 mei

■ aiossen, specialisten, basisartsen

Kadertraining voor (arts)bestuurders

Er worden steeds meer eisen gesteld aan verenigingen, waardoor ook het besturen van een vereniging steeds complexer wordt. Daarom leert u tijdens deze training vaardigheden die bij iedere bestuurlijke functie in de vereniging van pas kunnen komen. U krijgt bijvoorbeeld advies over welke rol u inneemt bij een overleg, hoe u goed kunt samenwerken en wat de voor u meest geschikte onderhandelposities zijn. Na het volgen van deze cursus krijgen bestuurders de kans om hun bestuursfunctie op een meer uitdagende manier in te vullen.

Datum: 1 en 2 juni

Coaching

Voor het aanbod van coaching werkt KNMG Arts & Carrière samen met het Carrièrecentrum Zorg (CCZ). Kijk voor meer informatie op cczorg.nl *knmg*

KNMG Arts & Carrière Biedt geaccrediteerde workshops en trainingen voor geneeskundestudenten, basisartsen, aiossen en medisch specialisten. Kijk voor meer informatie, locaties en aanmelding op knmg.nl/artscariere of e-mail artscariere@fed.knmg.nl.

Praktische handreiking over hoe te handelen bij datalekken

Sinds 1 januari 2016 gelden er strengere regels over hoe u moet handelen bij een datalek in uw praktijk. Maar hoe weet u wanneer er precies sprake is van een datalek? En welke acties moet u ondernemen als dit zich onverhoopt voordoet? De antwoorden vindt u in de nieuwe handreiking Meldplicht datalekken in de eerstelijnszorg.

Patiëntgegevens zijn gevoelige gegevens en mede daarom moet u een datalek waar patiëntgegevens mee gemoeid zijn altijd melden

bij de Autoriteit Persoonsgegevens. In veel gevallen bent u ook verplicht om de patiënten van wie gegevens zijn gelekt te informeren. Deze handreiking van de LHV, InEen, KNMP en NHG is bedoeld om eerstelijns zorgverleners en zorgorganisaties te ondersteunen bij het omgaan met de meldplicht datalekken.

Leren van praktijkvoorbeelden

De handreiking bestaat uit drie onderdelen:

- Een overzichtelijk schema dat antwoord geeft op de belangrijkste vragen over datalekken.
- Een toelichting waarin wordt uitgewerkt wanneer sprake is van een datalek, wanneer het datalek moet worden gemeld aan de Autoriteit Persoonsgegevens en wanneer patiënten moeten worden geïnformeerd.
- Een overzicht met meer dan 20 praktijkvoorbeelden van datalekken. Per voorbeeld is aangegeven of dit een datalek is, of deze moet worden gemeld aan de Autoriteit Persoonsgegevens, of

de patiënten daarover moeten worden geïnformeerd en welke maatregelen de verantwoordelijke kan treffen om het datalek in de toekomst te voorkomen.

Met behulp van de praktijkvoorbeelden willen we ook laten zien hoe breed het begrip 'datalek' is. Het gaat niet alleen om verkeerde uitwisseling van elektronische gegevens, of om praktijkcomputers die gehackt worden, of andere van dergelijke ICT-aangelegenheden. Datalekken betreffen allerlei incidenten waarbij iemand ongeoorloofd patiëntgegevens heeft of kan hebben ingezien dan wel vernietigd.

Informatiebeveiliging

Als een datalek het gevolg is van een inbreuk op de beveiliging van de patiëntgegevens, dan is het ook belangrijk om maatregelen te treffen om herhaling te voorkomen. Sowieso is voorkomen natuurlijk beter dan genezen. Meer weten over veilige omgang met patiëntgegevens? Volg dan de cursus Informatiebeveiliging bij de LHV Academie.

Artsenfederatie KNMG
Koninklijke Nederlandsche
Maatschappij tot bevordering der
Geneeskunst
R.A.C.L. Héman, voorzitter a.i.
Mercatorlaan 1200, 3528 BL Utrecht
Postbus 20051, 3502 LB Utrecht
tel. 030 2823 800, info@fed.knmg.nl
knmg.nl

FEDERATIEPARTNERS

Federatie Medisch Specialisten
F.H.G. de Grave, algemeen voorzitter
B.J. Heesen, directeur
tel. 030 2823 650
info@demedischspecialist.nl
demedischspecialist.nl

De Geneeskundestudent
C. van Woerkom, voorzitter
tel. 030 28 23 827
info@degeneeskundestudent.nl
degeneeskundestudent.nl

KAMG
Koepel Artsen Maatschappij
en Gezondheid
R.A.C.L. Héman, voorzitter
R. Duzijn, directeur
tel. 030 3033 662
bureau@kamg.nl, kamg.nl

LAD
Landelijke vereniging van
Artsen in Dienstverband
C. Keijzer, voorzitter
C. van den Brekel, directeur
tel. 030 6702 702
bureau@lad.nl, lad.nl

LHV
Landelijke Huisartsen Vereniging
N.A. Kalsbeek, voorzitter
P. van Rooij, algemeen directeur
tel. 030 2823 723
lhv@lhv.nl, lhv.nl

NVAB
Nederlandse Vereniging voor
Arbeids- en Bedrijfsgeneeskunde
G.B.S. Penders, voorzitter
C. van Vliet, directeur
tel. 030 2040 620
kwaliteitsbureau@nvab-online.nl
nvab-online.nl

NVVG
Nederlandse Vereniging voor
Verzekeringsgeneeskunde
R. Kok, voorzitter
S. van der Burg-Vermeulen, directeur
tel. 030 6868 764
secretariaat@nvvg.nl, nvvg.nl

Verenso
Vereniging van specialisten
ouderengeneeskunde
N.M. Nieuwenhuizen, voorzitter
F.J. Roos, directeur
tel. 030 2823 481
info@verenso.nl, verenso.nl

